

sætte Frugt, nemlig 1891—92, blev den baaren oppe af en stærk Stemning for Reformere. Da denne Stemning for Reformere havde været en kort Tid, dunsede den imidlertid væk. Den 1ste April fandt det ærede Medlem saa, at der nu var Stemning for, at vi skulde have et Systemliste, og saa fik vi Forliget. Det synes imidlertid rigtig nok, efter hvad der er passeret siden, at Stemningen er dunsket lovligt meget væk. Efter Forliget hørte man fra alle Sider, at nu var der igen Stemning for Reformere. Nu kan det vist saa være meget rigtigt og fornuftigt, at det ærede Medlem passer godt paa denne Stemning, saa at ikke ogsaa den dunsker væk; det er vel derfor, at den nu skal proppes af i en Kommission. Men saa sagde jo det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds: So, en saadan Erkendelse af, at vi ere inde i et Systemliste, ligger i den Rigsdagsbeslutning, som er vedtagen baade af Folketinget og Landstinget. Ja, det er rigtigt, som jeg allerede har sagt, for saa vidt den fortolkes saaledes, som det ærede Medlem vil fortolke den, men det vide vi jo alle, at fra anden Side vil man paa ingen Maade fortolke den saaledes, og endnu i Gaar læste jeg i et af de Blade, der staa Regeringen nær, en Udtalelse, der bestemt strider imod det ærede Medlems Paaastand om, at Rigsdagsbeslutningen skulde indeholde en Erkendelse fra anden Side af, at det er et Systemliste. Det hedder deri: „Naar derimod Tingene ikke kunne eller ville enes, er det ikke mindre selvsølgelig, at den omspurgte Rigsdagsbeslutning med det samme gaar ud af Verden, og altsaa ikke kan „respekteres“ af nogen Regering“. I det Øjeblik, hvor det kniber, hvor Tingene ikke kunne enes, var det jo dog netop, at Rigsdagsbeslutningen skulde gøre nogen Virkning, hvis den havde det Indhold, og den Forstaaelse var godkendt fra alle Sider, som det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds vil lægge ind i den. Det første Øjeblik, man faar Brug for den, spinder den ellers ind til intet, til noget, som ingen Regering kan og vil respektere. Nej, det gaar ikke saa let for det ærede Medlem at bevise, at vi fik et Systemliste den 1ste April. Det højeste, det ærede Medlem kunde sige, var da det, at vi den 1ste April fik Spiren til et Systemliste, en Spire, der muligens under heldige Forhold kan udvikle sig og kan blive til et Systemliste, men som ogsaa kan gaa ud og blive til slet intet. Jeg for mit Vedkommende frygter nærmest, at det sidste vil vise sig at blive Tilfældet. Men, siger det ærede Medlem, vi maatte gaa ind paa Forliget, for ved Forliget blev der bundet saa meget i

Sammenligning med de tidligere Tilstande; det er de tidligere Tilstande, man skal sammenligne Forliget med, og ikke med de Fantasier, vi have gaaet og haft. Det er vist en absolut fejl Tankegang. Hvis man skal sammenligne Forliget med de tidligere Tilstande, saa er det jo kun en ligefrem Anvisning til fremtidige Ministerier paa, hvorledes de bedst skulde tumle med Folketinget. De behøve blot at forlange en lille Smule mere, end de mene at have Brug for, thi saa vil man her fra dette Tings Side sige: Ja, vi gif ganske vist ind paa Næmme Forbringer, men vi maa sammenligne dem med det, der blev forlangt, og saa er det dog ret naadigt sluppet. Ellers, hvis Tinget ikke vil gaa ind derpaa, saa vi ny Provisorier, og saa vil det gaa igen paa den Maade, at man vil godkende det allerbeste af det — det alt sammen paa nogle Bagateller nær — og saa sige: Ja, men vi have opnaaet meget i Modsetning til den Tilstand, vi vare komne til at leve under. Jeg tror, at det, det kommer mest an paa, naar man vil bedømme Forliget, er at sammenligne det med den Opfattelse af Folketingets Retstilling, som i alt Fald tidligere var den almindelige inden for Hverstallet i denne Sal. Men naturligvis, naar man først saa højt, at man kalder det for Fantasier, saa er det ikke meget at sammenligne Forliget med. Men saa sagde det ærede Medlem, at Forliget var jo nødvendigt, thi under den tidligere Tilstand kunde der ingen Reformere føres igennem og ingen faste Planer lægges for vort Arbejde. Men hvad er dog det? Hvor er da Arbejdsplanen henne? Jeg har ganske vist aldrig set den, thi det var jo før min Tid, at den eksisterede; men det vide vi jo dog alle sammen, at der var en Tid, hvor der var lagt en fast Arbejdsplan, som det blev fremhævet med stor Styrke, og det var dog i den uregelmæssige Tid. Hvorfor skulde der saa ikke, hvis denne Plan er bleven horte, have kunnet være fundet en ny? Men, siger det ærede Medlem, ny Skatter var der dog ingen, der vilde gaa ind paa under det gamle System, og uden ny Skatter saa vi ingen ny Reformere. Det ærede Medlem søgte sig forvissat om, at f. Eks. ikke jeg, under det provisoriske System, vilde være gaaet med til en Formue- og Indtægtsstat. So, saamænd vilde jeg saa, hvis den kunde være bleven ført igen — nem lige paa Stedet, men selvsølgelig under den Forudsætning, at der samtidig fandt en i det mindste tilsvarende Reduktion Sted af de nu bestaaende Skatter. Saa vilde der sikkert ikke være en eneste Venstremand i dette Ting, uden at han med